

РЕШЕНИЕ

№ 4031

гр. София, 18.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 02.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **2270** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл., вр. чл.226 АПК.

Образувано е на основание Решение №2818/02.03.2021 г., постановено по адм. д. №9333/2020 г. на ВАС, с което е отменено Решение №2970/15.06.2020 г., постановено по адм. д. №134/2020 г. на АдмС – С.-град и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав.

Предмет на съдебен контрол е Отказ на Дирекция „Българско гражданство“ за признаване на българско гражданство, обективиран в Удостоверение с изх. № 460/2018 г., издадено от Държавен експерт в Дирекция „Българско гражданство“ в Министерство на правосъдието, оспорен от М. Е., гражданин на Република Турция. Със същото, на основание чл.39, ал.1 от Закона за българското гражданство (ЗБГ) Министерството на правосъдието (МП) дава уверение, че М. Е., [дата на раждане] в [населено място], държава Турция, не е български гражданин. В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на процесният отказ, като постановен в нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Твърди се, че майката е родена в България и че същата има единен граждански номер и това е основание за придобиване на българско гражданство. Неправилно органът извел изводи, че не се доказвало българското гражданство на майката от удостоверение № 4221/06.12.1991 г., издадено от МП, Дирекция „Българско гражданство“, че тя не фигурирала в списъка на лишените или освободени от българско гражданство. Жалбоподателят счита, че като лице с поне един родител български гражданин, е български гражданин. Тези доводи се поддържат и при новото разглеждане на делото, поради което се иска

съда да отмени оспорения отказ.

Ответникът Държавен експерт в Дирекция „Българско гражданство“ в Министерство на правосъдието, чрез процесуалния си представител гл. юрисконсулт П. Н., оспорва жалбата с доводи за нейната недопустимост, респективно неоснователност по подробно изложени съображения в представена писмена защита. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СГП не е взела участие в производството.

По делото са събрани писмени доказателства, приложени към адм. д. №134/2020 г. по описа на АдмС – С.-град, включително и заверено копие на административната преписка. В хода на настоящото производство от оспорващия е представена декларация от майка му, заверена в „Консулска служба“ при генерално консулство на Р България в [населено място].

Административен съд София-град, Второ отделение, 52-ри състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Производството пред Министерство на правосъдието е обрязувано по постъпила чрез [община] молба с рег. №460/05.02.2018 г. от М. Е., с която е поискано издаване на удостоверение за гражданство на основание чл.39 от ЗБГр. Поради констатирани нередовности на същата, документите са върнати на общината с указания за отстраняването им. На 04.10.2018 г. е постъпила нова молба. Според данните, посочени в молбата, М. Е. е [дата на раждане] в [населено място], Република Турция от родители Д. Е. Ю., [дата на раждане] в [населено място], Република България и А. Е., [дата на раждане] в И., Турция. Към молбата са приложени препис-извлечение от регистрация на раждане № 528 на М. Е., издадено от Дирекция „Население“ – [населено място], Република Турция и удостоверение № 429/31.01.2018 г. от [община], като в удостоверението е посочено, че бащата е с турско гражданство – починал, а майката е с двойно гражданство – българско и турско. Приложено е и заверено копие от личен регистрационен картон на майката, съставен в Република България. Представено е и копие на официален документ, удостоверяващ изселването на майката на жалбоподателя Е. – писмо от 15.03.2017 г. от Главна дирекция „Държавни архиви“, Министерски съвет, Република Турция, ведно с изселническо удостоверение и писмо с информация за доброволни изселници. В цитираното писмо е посочено, че Д. Е., заедно със своите родители е пристигнала в Турция на 15.09.1971 г. като изселник. В изселническото удостоверение се сочи, че семейството е с турска националност и предишно гражданство – българско.

Молбата е разгледана от Дирекция „Българско гражданство“ при МП, извършена е проверка във водените на основание чл.38 от ЗБГр в МП регистри и е издадено оспореното в настоящото производство Удостоверение №460/2018 г., в което е прието, че М. Е. не е български гражданин.

По делото са представени Удостоверение за постоянен адрес на Д. Е. Ю., издадено на 14.08.2019 г., от което е видно, че същата е с постоянен адрес в [населено място], считано от дата 25.08.2016 г.; Удостоверение № 422/06.12.1991 г. издадено от МП, Дирекция „Българско гражданство“, видно от което Д. Е. Х. не фигурира в списъка на лицата лишени или освободени от българско гражданство, като в същото е отразено, че не е доказателство, че приносителят е български гражданин и Лична карта на Д. Е. Ю., гражданство – българско, издадена на 30.08.2016 г., валидна до 30.08.2026 г.

В хода на настоящото производство е представена декларация от Д. Е. Ю., заверена в

„Консулска служба“ при генерално консулство на Р България в [населено място] на 26.05.2021 г., в която същата е декларирала, че е изселена от Република България през 1971 г., когато е била на 12 години и не е подавала молба за освобождаване от българско гражданство, както и че по подадена през 1991 г. пред Министерство на правосъдието декларация, че не са подавани молби за освобождаване от българско гражданство е издадено удостоверение №4221/06.12.1991 г., че не е лишена или освободена от българско гражданство.

При така представените в хода на съдебното производство писмени доказателства съдът приема за установено, че М. Е. е [дата на раждане] в [населено място], Република Турция от родители Д. Е. Ю., [дата на раждане] в [населено място], Република България и А. Е., [дата на раждане] в И., Турция. Бащата е с турско гражданство – починал. Относно майката съдът приема за установено, че същата е била български гражданин до 15.09.1971 г., когато е пристигнала в Турция като изселник. Съдът приема за установено от представените доказателства, че Д. Е. Ю. се е изселила в Турция по Спогодбата между НРБ и Република Турция за изселване от НРБ в РТ на български граждани от турски произход, чиито близки роднини са се изселили в Турция до 1952 година (Ратифицирана с Указ № 441 от 30.05.1968 г., влязла в сила от 19.08.1969 г. и обн. ДВ, бр. 82 от 21.10.1969 г.), в която се урежда въпроса за изселването на желаещите да се изселят в Турция български граждани от турски произход. По силата на разпоредбата на чл.16, ал. 2 ЗБГр (в редакцията на текста по ДВ, бр. 79/1968 г.) български гражданин от небългарска народност, който се изсели от страната „загубва българското си гражданство със самото изселване“, което означава, че Д. Е. Ю. е изгубила българското си гражданство не по собствено желание, а по силата на факта на изселването през 1971 г..

От представената лична карта се установява, че същата е и български гражданин. Този извод следва от разпоредбата на чл.4, ал.1 ЗБЛД, според която разпоредба всеки български гражданин има право на документ за самоличност. В чл.13, ал.1, т.1 ЗБЛД са посочени документи за самоличност на български граждани, като в т.1 е посочена лична карта, каквато е издадена на лицето. В същата е отразено, че Д. Е. Ю. е български гражданин. Според чл.3, ал.1 ЗБЛД документите за самоличност удостоверяват самоличността, а при необходимост - и гражданството, чрез съдържащите се в тях данни. Съдът приема обаче, че от личната карта се установява българско гражданство, считано от датата на издаването ѝ – в случая от 30.08.2016 г. Доказателства, че Д. Е. Ю. е била български гражданин към датата на раждане на М. Е. - 22.11.1993 г. не са представени по делото. Издаденото от МП удостоверение №4221/06.12.1991 г. съдът счита, че не установява този факт, тъй като в същото изрично е посочено, че макар да не фигурира в списъка на лицата лишени или освободени от българско гражданство, същото не е доказателство, че приносителят е български гражданин.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт и в законоустановения срок. Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.3 АПК. Издаването на процесното удостоверение представлява административна услуга по смисъла на §8 от ПЗР на АПК и издаването му е удостоверителен административен акт, с който се удостоверяват факти с правно значение в резултат на извършена проверка. Със същото непосредствено се засяга законен интерес на жалбоподателя, поради което и

настоящият състав приема, че по силата на чл.120 от Конституцията на РБългария актът подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. Производството по оспорване не е в противоречие с разпоредбата на чл.4 от ЗБГр, според която гражданство не може да се установява по съдебен ред, доколкото в настоящото производство не се установява гражданство, а се ревизира отказа на ответника да удостовери, че оспорващият е български гражданин. В тази връзка доводите за недопустимост на жалбата, изложени от процесуалния представител на ответника, са неоснователни.

Съгласно изискванията на чл. 168, ал. 1 от АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл.146 АПК. При преценката си, съдът изхожда от правните и фактическите основания, посочени в оспорвания индивидуален административен акт, представената административна преписка и събраните по делото доказателства. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане. Съдът следва да отмени или обяви за нищожен акта и ако констатира порок, който оспорващият не е посочил.

Оспореното удостоверение е издадено от компетентен орган – държавен експерт в отдел „Оценка и анализ на документацията“, Дирекция „Българско гражданство“, съгласно представена Заповед № ЛС-04-536/03.10.2018 г.

Установяването на българско гражданство по чл.39 ЗБГр, се извършва по реда на чл.15 от Наредба №1 от 19.02.1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство, като заинтересуваното лице подава молба по образец до Министерството на правосъдието и прилага документите, посочени в чл.15, ал.2 от Наредба № 1/1999 г. Молбата и документите се подават чрез общината по постоянния му адрес или чрез общината по местожителство или постоянен адрес, която ги изпраща служебно на Министерството на правосъдието, като прилага справка по регистрите за гражданското състояние от съответната община или кметство относно гражданството на лицето. В случая от доказателствата по делото е видно, че [община] и МП са сезирани от Е. за издаване на удостоверение по чл.39 от ЗБГ. Въз основа на горното съдът приема, че единственият компетентен административен орган, който удостоверява този факт, чрез надлежни вписвания в своите регистри, е Министерство на правосъдието. Именно това удостоверяване от компетентните длъжностни лица, издадено в кръга на службата им и в установената форма, има обвързваща материална доказателствена сила.

Съдът не констатира нарушения във формата на акта и допуснати в хода на административното производство нарушения на административнопроизводствените правила от категорията на съществените, съставляващи основание за неговата отмяна по аргумент от нормата на чл. 146, т.2 и т. 3 АПК. Подадената молба по образец чрез [община] и приложените към нея доказателства са преценени от ответника, който след извършена справка в регистрите по чл.38 ЗБГр е издал оспореното в настоящото производство удостоверение в изискуемата форма.

Съдът намира, че оспореният акт съответства на материалния закон.

Съгласно нормата на чл.2 ЗБГр българското гражданство се урежда от Конституцията на Република България, от закона и от международните договори, които са в сила при

настъпването на фактите или събитията, свързани с гражданството. В глава втора - "Придобиването на българско гражданство" [apis://base=narh&doccode=4192&type=201/](https://base.narh.doccode=4192&type=201/) ЗБГр посочва три възможни начина за придобиване на българско гражданство - по произход (раздел I), по месторождение (раздел II) и по натурализация (раздел III). В случая оспорващият твърди, че е български гражданин по произход. Съгласно разпоредбата на чл.6 ЗБГр, в редакцията от ДВ, бр.38 от 19 Май 1989г., действаща към момента на раждането на М. Е., български гражданин по произход е всяко лице: а) родителите на което са български граждани; б) единият родител на което е български гражданин, ако другият родител е неизвестен или е лице без гражданство, с неустановено гражданство или с неизвестно гражданство; в) родено в Народна република България, ако единият родител е български гражданин, а другият родител е чужд гражданин; г) родено в чужбина, ако единият родител е български гражданин. Безспорно М. Е. е роден в чужбина на 22.11.1993 г. Съдът прие за установено, че към датата на раждането му неговата майка не е била български гражданин, тъй като по силата на чл.16, ал.2 от Закона за българското гражданство, обн. ДВ, бр.79 от 11 Октомври 1968г., отм. ДВ, бр.136 от 18 Ноември 1998г., в редакцията на разпоредбата преди измененията ѝ с ДВ, бр.36 от 8 Май 1979г., ДВ, бр.64 от 15 Август 1986г. и ДВ, бр.38 от 19 Май 1989г., български гражданин от небългарска народност, който се изсели от страната, загубва българското си гражданство със самото изселване. От приложените документи се установи, че майката на жалбоподателя Е. е лице от небългарска народност, което се е установило през 1971 г. на територията на Република Турция и е приело нейното гражданство, което означава, че същата е изгубила българското си гражданство не по собствено желание, а по силата на факта на изселването. Не се установи, че към 1993 г. същата е възстановила българското си гражданство. Издаденото от МП удостоверение №4221/06.12.1991 г. съдът прие, че не установява този факт, тъй като в същото изрично е посочено, че макар да не фигурира в списъка на лицата лишени или освободени от българско гражданство, същото не е доказателство, че приносителят е български гражданин. Предвид изложеното съдът счита, че правилно ответникът е приел, че оспорващият не е български гражданин по произход, тъй като не попада в нито една от хипотезите на чл.6 ЗБГр.Изложеното обуславя извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена. На основание чл.143, ал.4 АПК, вр. чл.78, ал. ГПК на МП следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение. Размерът на същото, предвид фактическата и правна сложност на делото и предприетите от пълномощника на ответника съдопроизводствени действия, следва да бъде в минималния размер, установен в нормата на чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, а именно 100 лева. Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРБЛЯ жалбата на М. Е., гражданин на Република Турция, против Отказ на Дирекция „Българско гражданство“ за признаване на българско гражданство, обективизиран в Удостоверение с изх. № 460/2018 г., издадено от Държавен експерт в Дирекция „Българско гражданство“ в Министерство на правосъдието.
ОСЪЖДА М. Е., гражданин на Република Турция, [дата на раждане] да заплати на „Министерство на правосъдието сумата от 100 /сто/ лева разности

по делото за юрисконсултско възнаграждение.
Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: